第一章《修習次第初篇》校勘

藏譯漢

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

向文殊童子敬禮！

།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡི།།ཚུལ་སྤྱོད་ལས་ནི་དང་པོ་བ། །དེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡི།
།རིམ་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ།།

大乘佛教諸經，爲初修者開示之，關於修習之次第，在此簡略述之。

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མདོར་ན་སྙིང་རྗེ་དང་།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
སྒྲུབ་པ་དང་། །གནས་འདི་གསུམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་རྒྱུའི་
རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྒོམ་མོ།།

若欲證一切智者，總之應精勤於三處，即悲心、菩提心、修行。當知一切佛法之根本唯有悲心，最初當修悲心。

དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།།བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱིའོ།།བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་གཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་
མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ།།ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ།སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ།།
བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ།།བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱིས་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་

འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་བགྱིས་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་

བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་

གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

《佛說法集經》云: “觀世音菩薩白佛言：世尊！菩薩不須修學多法。世尊！菩薩若受持一法善知一法，餘一切諸佛法，自然如在掌中。世尊！何者是一法？所謂大悲。菩薩若行大悲，一切諸佛法如在掌中。世尊！譬如轉輪王所乘輪寶，隨往何處一切四兵隨順而去，世尊！菩薩摩訶薩亦復如是，乘大悲心隨至何處，彼諸佛法隨順大悲自然而去。------世尊！譬如依彼命根有餘有諸根。世尊！菩薩摩訶薩亦復如是，依於大悲有餘一切菩提分法。”

འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཞན་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ནི་མིའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་སྔོན་དུ་

འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་

འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

《無盡意慧經》云: “舍利佛！諸菩薩大悲盡已，何以故？是先導故，舍利佛！ 如息出入是命根之所先導，如是諸菩薩大悲，爲成辦大乘故，當先行。”

འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་

འབྱུང་ངོ། །

《迦耶山頂經》亦云：“問文殊師利言。諸菩薩摩訶薩初觀何法故行菩薩行。依何法故行菩薩行。文殊師利答言。天子。諸菩薩摩訶薩行以大悲爲本爲諸眾生。”

དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་ཕན་ཏུ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་བསགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་ཡུན་རིང་ལ་དུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་གོ།

如是菩薩大悲所動，不顧自己，極利他者故，趣入至極難行，長時疲勞集聚資糧。

འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།དེས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འདོར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེའོ།།དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནའོ།།

《信力入印法門經》云：“有言大悲心者。所謂教化諸眾生故。無有諸苦而不取故。無有諸樂而不舍故。”如是趣入極大難行，不久即能圓滿一切資糧，決定當得一切智位，是故一切佛法根本唯是大悲。

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གོ་འཕང་བརྙེས་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་སོ།།མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་མི་གནས་སོ།།

由於大悲普攝，世尊現證一切智位，然於世間廣行一切眾生之利益。譬如無住涅槃，由於世尊大悲故，不墮涅槃。

དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མང་དུ་བྱས་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།

སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་མོ།།

心緣苦難中的有情，且意念彼等眾生的困苦，即三界一切有情，隨其應分別受三苦之苦惱。是故，當爲一切有情發悲心。

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ཡུན་རིང་ལ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ་བོར་བྱིང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

世尊言：“彼等地獄趣之有情。於無間長時受熾熱等無盡苦惱，沉溺於諸種苦河中。”

དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་མེས་སྐམས་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་སྟེ།ལོ་བརྒྱར་ཡང་ལ་ལས་མཆི་ལ་མའི་ཐལ་བ་དང་།མི་གཙང་བ་ཙམ་ཡང་བ་ཟར་མི་རྙེད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

世尊言：“如是餓鬼趣之有情，多數亦受難以堪忍之飢渴之苦火而身軀乾枯等，受極多苦惱。百年之間也得不到唾棄及不淨等微量食物。”

དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་།ཁྲོ་བ་དང་།རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་།གསོད་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་སྣང་སྟེ།འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་སྣ་འབུགས་པ་དང་།བརྡེག་པ་དང་།བཅིང་བ་དང་།གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་དབང་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་བདའ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁལ་ཆེན་པོ་ལྕི་བ་བསྐུར་བས་སྐྱོ་ཞིང་ངལ་ལོ།།དེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་ན་འཁོད་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཁ་ཅིག་ཕྱིད་དུ་ཆོལ་ཞིང་གསོད་དེ།རྟག་ཏུ་འཇིགས་པས་ཡིད་འཁྲུགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཁོད་ཅིང་འབྲོས་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་ཁོ་ནར་སྣང་ངོ་།།

在畜生趣中，亦唯感相互吞噬、瞋怒、傷害、廝殺等苦惱。如是穿通其鼻、毆打、繫縛、拴住等而極不自在，眾人追逐。不欲而背馱重物，痛心又疲乏。身處原野之畜生，因無罪遭到殺害，常感怖畏不安，受到互相殘害和來回奔馳曾無暫住等

無數苦惱。

དེ་བཞིན་དུ་མི་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།འདི་ན་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡན་ལག་གཏུབ་པ་དང་།གསལ་ཤིང་ལ་སྐྱོན་པ་དང་། དཔྱངས་ཏེ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།གང་དག་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་དེ་དག་ནི་ཡི་དགས་དང་འདྲ་བར་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ།།བྲན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གཞན་གྱིས་ལུས་ལ་དབང་བྱས་པ་དང་།གང་དག་མཐུས་མནན་ཏེ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་བར་བརྡེག་པ་དང་༑གདགས་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ།།དེ་བཞིན་དུ་བཙལ་བར་བྱ་བ་དང་།གཅིག་ལ་གཅིག་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།།གང་དག་ཁ་ཅིག་ཕྱུག་ཅིང་སྐྱིད་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བའི་མཐའ་ནི་རྒྱུད་པ་སྟེ།ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་གཟིང་གཟིང་བར་ནུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསགས་པས་གད་ཀ་ན་འདུག་པ་དང་འདྲ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

如同地獄等有苦惱，人眾亦具種種苦惱。如偷盜者等，或被砍手，或被串戈，或被懸掛等而起種種煩惱者，是有情地獄之苦惱。貧窮潦倒者，如同餓鬼，受極飢渴之苦。奴隸等由他人管制其身者，或因力權壓制而受到傷害者，如同畜生，受被打、縛等苦惱。如是感受遍求不得、相互傷害、愛別離、怨憎會等無量苦。看似富裕、幸福者終究會衰亡。種種惡見所擾亂，遭受有情地獄苦惱之因，業及煩惱積累故，彼一切皆是痛苦因，如人住於崖險處，唯是極苦。

ལྷ་ལ་ཡང་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་མེས་ཡིད་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་འདྲ་བར་གཡེང་མར་མི་འདུག་ལ།སྐད་ཅིག་ཀྱང་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་བདེ་བའི་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྟུང་བ་

ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པའི་མྱ་ངན་གྱིས་ནོན་པ་དག་སྟེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེ།

欲界諸天，由欲火燒燃心意散亂，不得寧靜。自心不得剎那間定聚一處。彼等缺乏寂靜之寶者，云何安樂！彼等常感死歿及墮落等恐怖，憂鬱御心，云何安樂？

གང་དག་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་

བ་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་ཤིང་ཏུ་མ་སྤངས་པས་

ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།

ལྷ་དང་མི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་

པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དོ།།

色界無色界之諸天，雖暫離苦苦，但因未盡隨眠諸欲故，亦具墮於地獄等趣之壞苦。諸人天由業及煩惱等常所纏縛而不得自在，亦被行苦所苦惱。

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བའི་ས་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱི་

སྡུག་བསྔལ་མི་སྡུག་པ་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

སྙིང་བརྗེ་བ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གོང་དུ་སྨོས་པའི་སྡུག་

བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་ལྟ་ཞིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་སེམས་མཉམ་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ལྟ་སྟེ།

ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལན་བརྒྱར་ཡང་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་

མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་ཐལ་པ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

如是，視一切眾生皆爲苦火焰燃處，如是思維，如我不欲苦，他人亦皆同。是故，應爲一切有情唯修悲心。最初由見眾親友遭受上述種種苦惱，故當修習。復次，以平等觀諸有情無差別，思維一切有情，於無始輪回流轉百回間，無一有情未成爲我親人者，如是故，爲中者修習悲心。

གང་གི་ཚེ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འདྲ་བར་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འདྲ་བར་དགྲ་ལ་ཡང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་དབྱུང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ།འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བསྔགས་པ་བཞིན་ནོ།འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

如同觀待親友，也以悲愍心觀待中者，爾時，亦以平等心觀待怨敵。於親友怨敵以平等心觀待，爾時，遂次起平等心，於十方一切眾生普遍觀察。若時猶如可意愛子，身不安樂，如是亦於一切有情，欲淨其苦，此悲行相任運而轉，性相應轉。爾時即是悲心圓滿，得大悲名。如《無盡意(慧)經》云之。此修行之次第，由世尊於《阿毗達摩經》等中云之。

དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དྲང་བར་དམ་བཅས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། །

如是，已串習悲心之力，暫願救度一切有情故，以趣求阿耨多羅三藐三菩提之願，生起不用功之自然菩提心。

འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ།སྐྱབས་མེད་པ།གླིང་མེད་པ་དག་མཐོང་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

《十法經》云：“見無救護者、無皈依者、無依止者等有情，即發起阿耨多羅三

三藐三菩提心。”

གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི།འོན་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནོན་ཏེ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁྱད་ཆེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

由他人開示正法而攝持，菩薩雖亦能發菩提心，然由大悲心所生故，菩薩自己發菩提心者更殊勝。世尊在《佛說大乘智印經》中云之。

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཡང་འཁོར་བའི་ནང་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ།།རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟློག་གོ།།རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ༔།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཡང་ཟློག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ།།གང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་མི་ནུས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།

彼菩提心雖不具備修行。然於輪迴中，其果爲殊勝。世尊在《聖彌勒解脫經》中云：“善男子！譬如金剛寶石雖已碎，然能映蔽一切金莊嚴具，亦不捨金剛寶名，亦能遣除一切貧窮。善男子！如是，爲一切智發心者，猶如金剛寶石，雖不具修習，然能映蔽聲聞緣覺，猶如一切功德金莊嚴具，亦不捨棄菩薩之名，能除一切生死貧窮。” 彼不能於一切時一切處修行波羅蜜多者，其果殊勝故，當生具方便之菩提心。

འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས།འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་

སྟེ།ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་

ནས།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་སློབ་མི་བཟོད་ན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་།དད་པ་དང་།དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྨོན་པ་འདི་འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲེང་ཡང་རུང་།

འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་ཀྱང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་། འཐུང་ཡང་རུང་།

རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག །སྒོམས་ཤིག

།སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་གི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།

ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་

ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

དབུལ་ལོ། །ཕུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་

དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ཤིག།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་

དེ་ལྟར་ཞུགས་ལ་རྒྱལ་པོ་གྱིས་ཤིག །རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཀྱང་མི་ཉམས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས།

ཡང་བཀའ་སྩལ་པ།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་

དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ལན་དུ་མར་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ།།ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ན་

ཡང་དབང་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་ནོ། །

《佛說勝軍王所問經》云：“佛言：大王！若汝所作多種事業，即於一切種一切處，應從布施波羅蜜多乃至般若波羅蜜多相應而學。若不能修至般若波羅蜜多，大王汝應如是於正等覺生起願、信、求、趣向等，於一切時一切中若行、若立、若住、若臥、若醒、若食、若飲等時，皆應常時不斷地思念、作意、修持此願心！一切佛、菩薩、緣覺、聲聞、諸凡夫及我等之過去、未來、現在所生的一切善根集聚一處，發勝上心隨喜（一切善根）。隨喜之後，供養於一切佛、菩薩、緣覺、聲聞等，並且承事所有功德，與一切眾生共享之。爲使一切眾生證得一切智，爲一切佛法皆悉圓滿，三世如一日，迴向阿耨多羅三藐三菩提。大王汝應如是入行而當大王！王權不衰，菩提資糧亦將成就圓滿。又言：大王！由於發正等菩提心，善根成熟故，汝將無數次往生於人或天善趣，在人天中亦能成爲王。”

སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་དཔས་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

以修行爲主的菩提心之果位，即能如實廣大成就，如《勇授問經》云：“菩提心福德，假設若有色，遍滿虛空皆，福猶過於彼。”

སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་དང་། ཞུགས་པའི་སེམས་ཏེ། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་གང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ནི་རྙེད་པར་དཀོན། །སེམས་ཅན་གང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

《華嚴經》云：“菩提心者。則爲一切諸佛種子，能生一切諸佛法故。”等廣說。菩提心有二相，即願菩提心和行菩提心。《華嚴經》云：“善男子！在有情世界中，爲證阿耨多羅三藐三菩提，發願菩提心者難尋覓，爲證阿耨多羅三藐三菩提，行菩提行者，更爲難尋覓。”

དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྡོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །སྡོམ་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་མཁས་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལས་མངོན་དོ། །མཐུན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

爲一切有情故，願當成佛，初起希求是名願心，受律儀後修諸資糧，是名行心。戒律是從具力、守持戒律之智者現前攝受。若無具備此相者，觀現諸佛和菩薩等，成爲如同妙吉祥菩薩虛空王而發菩提心，如是將發菩提心。

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་ན་གཞན་མི་དུལ་བར་ཤེས་ནས་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །སྒྲུབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རི་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །

如是發菩提心的菩薩不能調伏自己，豈能調伏他人！是故，菩薩應自行布施等諸波羅蜜多相應勝行。菩薩若不自修諸行，不得大菩提果。如《迦耶山頂經》云：“諸菩薩摩訶薩如實修行得菩提。非如實修行不得菩提。”

འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱའོ་ཞེས་གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྙེད་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།　ཞེའོ།།

《月燈三昧經》云：“童子！以是義故，欲得成就堅固行菩薩應如是學。何以故？童子！堅固行菩薩得阿耨多羅三藐三菩提，則爲不難。”

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།ཚད་མེད་པ་དང་།བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་།དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་བར་དག་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བྱ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་མདོར་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ།ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།ཐབས་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།

彼菩薩行是波羅蜜多、四無量、四攝法等的具體內容，於《無盡意經》、《寶云經》等中云之。菩薩應學世間技能工巧等一切，更何況出世間之禪定等。若不如是，如何行利益一切有情之事業？諸菩薩之修行總括起來有二，即方便及智慧。既非唯智慧，亦非唯方便。

དེ་ཡང་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་།

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ་ཞེས་བསྔགས་སོ།།

如《維摩詰經》云：菩薩無方便慧縛，有方便慧解。無慧方便縛，有慧方便解。

འཕགས་པ་ག་ཡ་གོའི་རི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལ་ལམ་འདི་གཉིས་དང་ལྡན་ན་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན།　འདི་ལྟ་སྟེ།

ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་བོ་ཞེའོ།།

又如《白耶山頂經》云：“諸菩薩摩訶薩略道有二種。諸菩薩摩訶薩以是二道。疾得阿耨多羅三藐三菩提。何等爲二。一者方便道。二者慧道。”

དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་།གཡོག་འཁོར་མང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་།སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།དེས་ཡང་དག་པར་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དུག་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།ཐབས་ནི་བསྡུ་བ་ཤེས་པའོ།།ཤེས་རབ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པའོ་ཞེའོ།།

除般若波羅蜜多外，布施等諸波羅蜜多、四攝法等、享有嚴淨佛土、大富自在、眾多侍從等亦能教化有情，作諸化事等普攝諸法之一切善業，即是方便。智慧是無顛倒地了知彼方便自性之因，彼能分別諸方便，無顛倒思惟分別，並且能如理行利樂自他之事，譬如食用密咒遍攝之毒，能令煩惱不起，此經復云：“方便者知攝善法。智慧者如實知諸法智。”

འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་གང་ཡིན་པའོ།།ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན།གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་ལ་མཁས་པའོ།།ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ནི་སར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

《聖發生信力經》云：“云何善巧方便？謂攝取一切法。云何慧？謂善於分辨一

切法。” 諸入地者於一切時依止慧及方便二種，非唯依止智慧。

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དེ།ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ།

菩薩十地中，廣行一切波羅蜜多。如《十地經》等云：“非不行其餘波羅蜜多。”

ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བར་གནས་པ་ལ།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསླང་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ།

八地之菩薩住寂靜，與諸佛世尊之說相違。

འདི་ལྟར་དེ་ལས་གསུངས་པ་ནི།ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་།ཆོས་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ།།

彼經如是云：佛子！如是住不動地的菩薩摩訶薩，依先前之大願力，安住於彼法門。世尊如來等已修行開示諸佛智慧。

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན།འོན་ཀྱང་གང་ངེད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི།སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག།བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཤིག།

善男子！善哉！善哉！雖已獲得學一切佛法之究意之忍。但我所具備的十力、無

怖畏等佛之功德，汝未具備。爲尋求彼佛之功德故，當發精進，當不離此忍之門。

རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བ་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ།རབ་ཏུ་མ་

ཞི་བ།ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ།རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་

གཡན་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག།ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག།

善男子！汝雖如是證得寂靜解脫，但汝應觀諸愚夫之未寂靜、極未寂靜、生起種種煩惱及虛妄分別等相。善男子！當憶念先前之願心、有情之事、慧門不可思議等。

ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་།མ་བྱུང་

ཡང་རུང་།ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ།འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།ཆོས་

ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།།འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཚེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་གྱི།ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཐོབ་བོ།།

又善男子！當知此即諸法之法性。無論如來出生或未出生，此法界常住故，如是一切法性空，一切法無所緣。諸如來不由此法來分別，諸聲聞、緣覺亦得此無分別法。

ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་ངེད་ཀྱི་ལུས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་།

འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྐྱེད་ཅིག།

又善男子！汝見我身無量、智無量、佛刹無量、智現前無量、光之壇成無量、妙音清淨無量等諸廣大法，汝如是現行。

རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་གཅིག་
པུར་ཟད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་སྣང་བ་འདི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
འགྱུར་ཏེ།མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་འཕྲིལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་ཏེ།གང་དག་གྲངས་དང་།
བགྲང་བ་དང་། ཚད་དང་། དཔེ་དང་། ཟླ་ཡང་མེད་པ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་སྐྱིད་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཚད་མེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ།
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བགྲང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དེ་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཚད་མེད་
པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དག་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁྱོད་
མོས་པར་བྱོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱོའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་དག་ལ་ཞུགས་
པར་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ།སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་
པས་བསྟན་པ་དང་ །ག་ཡ་གོའི་རི་ལས་གསུངས་པ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ཡང་སྦྱོར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་
ཡང་འགལ་ལོ། །འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྡུས་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དང་
ཡང་འགལ་ལོ། །

善男子！汝之諸法無分別之智，盡唯一智，善男子！諸如來具備此等法無量，功業無量、神通無量。為獲得彼無數、無量、無喻、無敵諸法，應勤精修行。善男子！暫時，觀十方無量世界、無量有情、無量分別法，如是計數。諸菩薩！彼等精進修行之菩薩，以修習佛陀智慧之諸無量道，諸菩薩精進修證正智慧。諸菩薩！

汝歡喜之，汝當知彼，若彼菩薩未趣入諸佛開示之修證一切智之門，彼將墮於涅槃寂靜，斷行一切眾生之事。“此與《維摩詰經(無垢稱經)》及《迦耶經山頂經》等中的闡述相違，也與《聖方廣攝諸法經》諸違。

དེ་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏེ།འཇམ་དཔལ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྲའོ།། འཇམ་དཔལ་གང་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། ལ་ལ་ནི་ངན་བར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའོ།།གང་ཆོས་སྤོང་བ་དེས་ཆོས་སྤངས་པས་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

於彼，又云：“妙吉祥！捨離妙法之業障極微細分，妙吉祥！於如來所說法，若視作善法，或視作惡法，彼已捨棄妙法。捨棄妙法者，彼捨棄妙法故，即誹謗如來。”

དེ་ལས་ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། མ་ཕམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན།དེ་ལ་ཡང་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སུན་འབྱིན་ཏོ།།མ་ཕམ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་སེམས།ང་ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་ལྟར་ཕུག་རོན་གྱི་ཕྱིར་བདག་གི་ཤ་ཁྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་པས་གས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གནོད་པར་གྱུར་ཏམ།བྱམས་པས་གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ།།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།མ་ཕམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས།བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།

བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ན།དེ་ལ་མི་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་།།དེ་ལྟ་བས་ན་གཉི་ག་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

又佛言："菩薩如是具足修行六波羅蜜。乃能成就無上菩提。彼愚癡人信己自執作如是說。菩薩唯學般若波羅蜜。勿學餘波羅蜜。以般若波羅蜜最殊勝故。作是說者是義不然。何以故。阿逸多。往昔迦尸迦王學菩薩時。捨所愛身頭目髓腦。爾時此王豈無智慧。彌勒白佛言。世尊。誠如聖說實有智慧。佛告阿逸多。我從昔來經無量時。具足修行六波羅蜜。若不具修六波羅蜜。終不得成無上菩提。如是世尊。佛告阿逸多。如汝所說。我曾往昔於六十劫。行檀波羅蜜、尸羅波羅蜜、羼提波羅蜜、毗梨耶波羅蜜、禪那波羅蜜、般若波羅蜜各六十劫。彼愚痴人妄作是說。唯修一般若波羅蜜得成菩提。無有是處。彼懷空見故作如是不淨說法。"等廣說。是故，菩薩於一切時應常行此二道。

དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་འགྲུབ་པོ།།

འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞིང་དང་། གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས།ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ།འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

如是故，能成就如來無住涅槃。如是，行布施等方便故，攝持色身、現土、眷屬色相廣大果報故，世尊不住涅槃。以慧斷除顛倒故，不住輪迴。輪迴之根本是顛倒故。

ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་འདིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་།སྐུར་བའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཏེ།ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ།ཐབས་ཀྱིས་ནི་སྐུར་པའི་མཐའ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

當知慧及方便自性道，斷除增益及損謗之際，開示中間之道。慧能斷除增益之邊際，方便能斷除損謗之邊際。

དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་སྩལ་ཏེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོ།། ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་འཇོག་པ་ཡང་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེའོ།།

如《佛說法集經》云：“常樂三十二相八十種好成就色身不樂唯證法身。”
又云“慧及方便能生諸如來，亦能令他起清淨信解，如是當知。”

རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

《毗盧遮那成佛經》云：“彼一切智之智慧，是由大悲根本生，是由菩提心因生，是以方便臻至究竟。”

གང་ཆོས་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྤང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། དགོས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

又復云：“知曉彼法如船者，捨棄法性故，更何況非法！”彼爲斷除諸顛倒執迷而告之。應積善故，並非不需堅定心。

ཡང་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་ཀྱི་ལོག་པར་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ལོག་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཁ་ཅིག་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་

བས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གོང་ནས་གོང་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

亦如是說：“正攝諸法，非顛倒攝。”即是非攝顛倒修道之意。有人言道：“彼施等諸行爲生死果之說，即是離慧而行施者。於彼等知足於彼少分善根者宣說，當喜足於作增上勝善根。若非如是，則與《維摩結經》等說上述論說相違。

དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀ་བསྟེན་དགོས་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཇི་འབད་པར་བྱའོ། །

如是故，當依慧及方便二道，於彼，施等諸行若爲慧所攝，即得名波羅蜜多。非餘者所得。爲正行施等清淨故，當住三摩地，勤精於生起諸慧。

དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རེ་ཞིག་ལུང་གི་དོན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་དྲང་བའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྒོམ་པར་བྱའི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

於彼，先生起由聞所生慧，彼暫時能攝持宗義。然後生起思所生慧，彼能觀察分別了義與不了義。於是，以彼所觀察分別，唯修真實義，非修持不真實義。

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒོམས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མ་བསལ་བས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་དང་འདྲའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག   །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི།

།དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ།   །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཞི་མི་འགྱུར།།   ཞེའོ།།

若非如是，則修持顛倒，不除疑惑故，亦不得生起正智。是故，修持不生果，猶如諸外道之修持。世尊在《月燈三昧經(三摩地王經)》中云之：“若修彼無我。於中生欣樂。是涅槃樂因。非感世間法。”

དེ་ལྟ་བས་ན་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་བརྟགས་ལ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནའི་

དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སྐྱེ་

བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།   རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གཏན་ལ་དབབ་བོ།།

如是故，於思所生慧中，以教言及正理如理伺察，並觀修諸法之自性。彼正法的自性，於勝義諦中無有生。以教言及正理伺察決定之。

དེ་ལ་ལུང་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་ནོ།།སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་

པའི་ཆོས་གཞན་ནི་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་

ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི།དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

於彼，教言在《佛說法集經》中如是云：“無生是真諦，有生等異法是不實。”隨順勝義諦故，即謂無生爲真。然真實勝義中，既無生又非無生。彼超越一切名言概念。

ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནི་འཇིག་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་ཏེ།དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྲག

པའི་གནས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ།།འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི།འདི་ལ་ནི་ཆོས་

གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེའོ།།

彼經中又云：“善男！爲愚痴凡夫著生滅法故。諸佛如來，以大慈悲爲護驚怖，

隨順世諦作如是說諸法生滅，而一切諸法不生不滅。”此即一切法皆是無生。

འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།

ཚུལ་བཞིན་འདྲི་བ་ནི་གང་ལགས།   ཚུལ་བཞིན་ནི་གང་ལགས།   བཀའ་སྩལ་པ།

སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ།   །དེ་འདྲི་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་འདྲི་བའོ་ཞེའོ།

།ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་སྩལ་པ།   ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཨའི་སྒོ་སྟེ།

འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་པ་དག་གོ།   །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ༎

《佛說法集經》亦云：“云何如理問曰？ 云何如理？ 世尊告曰: 無生即是如理，問彼即是如理問曰。”又彼經言：“一切法即是阿字門，即離諸生滅等。一切法即是自性門，即自性空故。”

འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འགྲེད་པ་ལས་ཀྱང་།

སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ༎

《聖二諦經》亦云：“無生平等故，一切法平等矣。”

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་།   རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་།

།རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ།   རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ༎

《般若波羅蜜多經》亦云：“須菩提！色色自性空，乃至識識自性空，自相空所成故。”

གླང་པོའི་རྩལ་ལས་ཀྱང་།   གང་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་ཡི།།དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ།

།འབྱུང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ།   །བྱིས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བར་འདོད།   །ཅེས་གསུངས་སོ༎

《佛說象腋(力)經》云：“「無有法可得，若生是有者，無有和合法，凡夫欲和

合。”

ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་།   ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དག་སྟེ། འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།   དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ལུང་གིས་བརྟག་པར་བྱའོ།།

《父子合集(相會)經》亦云：“住觀察三世平等。觀彼過去一切諸法。住平等理本離自性，現在未來一切諸法離於自性。亦復如是。”如是，暫以教言伺察諸法。

རིགས་པས་བརྟག་པར་བྱས་ན་ལུང་གི་དོན་གྱུད་དུ་བགྲི་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རིགས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ།   །དེ་ལ་རིགས་པ་མདོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་གམ། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་ན། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་དུས་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་དང་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་སོ།།   དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་།།

若以正理伺察，亦不損教言堅固義。是故，以正理分別伺察。略說正理，云何諸法生於無因或有因? 有些法已顯現故，非生於無因。若不觀待因，則無差別故，如同法生時，一切時一切法爲何不生。和法無生時沒有差別故，於有生時亦非有得。如是故，無因則不可生。

རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ།།འདི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་རྒྱུར་བརྟགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

亦非有因所生。如是外道所說之恒常爲因，於彼中亦不生一切法，諸法逐次顯現故。

རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ།   ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་མཐུ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ།རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ཕན་གདགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཕན་མི་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་།།དེ་བས་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

具足一切因之果，非逐漸顯現，無觀待故。外道所執自在天等自有能力，即無觀待是恒常故，不需他力作利。不作利事者。亦不可觀待。是故，大自在天等一切力能皆空，如同石女兒等，亦無自性。

དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་ནི་གང་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་ཀྱང་མི་ནུས་ཏེ།གོང་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ།།ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་ནས།ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ནུས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ནུས་པའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།རྗེས་སུ་མི་འཇུག་ན་ནི་སྔ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་བོར་བས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ།།དེ་བས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

若法是能作事之相，彼等一切時都不能逐漸生果位，如前伺察。亦不頓生，若如是一切果頓生，之後時亦能如同彼而能自生，爾時，自性隨轉故，如前所說，能生起果。若非隨入，則失先前之自性而成爲無常。如是故，無一恒常之法。

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནམ་མཁའ་དང་། འགོག་པ་དང་།མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་མེད་པ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དེ་དག་ནི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེར་མི་རུང་ངོ་།།མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་ལས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ།རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེའོ།།

爲彼，世尊言：“大慧！如是執著於虛空、斷滅、涅槃等無爲法，並對此增益者，即是對無爲法增益。”如是，彼等既非生於恒常，又非生於無常。如過去、未來二時，無有法故，亦非生於彼。若是，則能生於無因。既非同時生又非異時生故，亦非生於現在。

འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དུས་མཉམ་པ་ལས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ།གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།དུས་ཐ་དད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ།དུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་དེ་སྐྱེ་ན་ནི་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།བར་དུ་མ་ཆོད་པར་སྐྱེ་ན་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཚུད་པས་བསྐལ་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲེས་ནས་གོང་བུ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

如是，暫非同時生，即如因之自性，其果亦與彼同時生，成爲事實。亦非異時生，若間斷而生，則過時亦能生。若無間斷而生，若一切無間斷，則一剎那一剎那中攝一切剎那，劫亦成爲剎那。譬如諸微塵合和積聚，亦成爲極微。

ཇི་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ།།ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱོགས་འདི་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

若一方相遇，則彼剎那有分方之分。謂自不生已，因唯生於無因，若有此方則含有另一方，即與自我所作相違故。非二者生，二方之過失皆具故。

དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ།།དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ།།དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད།།

རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་པ་གང༌། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད།། ཅེའོ།

如是故，一切法於勝義諦中實無生，而於世俗中有所生。此說不與阿含等相違。如世尊所言："諸法於世俗諦有生，而於勝義諦中無自性，本無自性而起疑惑，彼即真實世俗之意。"

རིགས་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་ཏེ། སཱ་ལུ་ལྗང་པ་ལ་སོགས་པ་ལས།

བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

世尊亦言此正理，如《佛說大乘稻稈經》等中駁斥自生、他生、共生及無因生等。

རྣམ་པ་

གཅིག་ཏུ་ན་འདི་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།

གཟུགས་ཅན་དང་ །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་

ནི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཤར་ནུབ་ན་

གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཕྱེ་

ན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ནི་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ།།

如是以正理伺察，諸法之相有二，即色及無色。彼色如瓶器等，彼等極微異離之自性，是故，非一自性。位於東西邊之諸極微，具分方之異體者，若已分離，亦無有故，一切極微亦是聚集所成故，亦非多性。

གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་མེད་པས་དངོས་པོ་

གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་

དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།

除一與多性外，別無法之自性。是故，彼等色法，如夢幻等所緣，於勝義諦中無任何自性。

དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གླང་གི་རྭ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་མོར་བཤིག་ན་མི་འདུག་གོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤིག་ན་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། ། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

如《楞伽經》中世尊言道：“大慧!譬如牛角被分爲微塵，亦無存在。一切微塵再被所分，只剩微塵之名。”如理伺察彼等無色法，亦無自性。如是外境中的青等諸色無有故，應承許識等無色蘊，即是青等諸色的自性。如世尊言：“外境之色實無有，外境爲自心所現。”

དེ་བས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནར་མི་རུང་ངོ་། ། གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མའི་ངོ་བོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དུ་མ་ཉིད་ནི་གཅིག་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

如是故，青等種種色相顯現故，所執能執相亦顯現故，非唯一性也。一與多相違故，一性不能成爲多性。彼之自性非爲一性故，亦非成爲多性，多性即一性聚集所成故。

ཇི་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་དག་བརྫུན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་གྱུད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་བདག་

ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་བརྫུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྫུན་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

若承許色相等皆是不實虛有，則彼識亦不實，因爲非與彼識之自性相異故。若了悟自性之體，亦無識之自性。若色相等自己能顯現，一切識之自性無實故，當許一切識皆無實有。是故，世尊亦云：“識如幻術。”

དེ་ལྟ་བས་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངེས་སོ། །

如是故，一性及多性皆性空故，當知彼等一切法於勝義諦中無實有。

དེའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

།ཇི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མེ་ལོང་ལ། །གཅིག་དང་གཞན་རྣམས་རྣམ་སྤངས་པར།

།སྣང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

།གཅིག་པ་ཉིད་དང་དུ་མ་ཉིད་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །

世尊在《楞伽經》中云：“如鏡中色像，離於一二相。可見無非無，諸相亦如是”此即離一性及多性之說。

ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། །བློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་གོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་ཅིང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། ། ཅེའོ། །

又云：“正智慧觀察，自性不可得，是故不可說，及說無體相。”

དེ་ལྟར་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པར་བྱས་ལ་དེ་མངོན་སུམ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་

ཞེས་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

“如是，以思所生智抉擇實意，彼顯現故意，當發修所生慧。唯依聞法等不得成就。”如《寶雲經》等中所示。

སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉམས་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་མི་སྤོངས་སོ། །བསྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས།

諸修行者能證悟。若無智光，則不能滅除遮蔽黑暗。若復次修習，於不正之義，亦能生明光。譬如，若於不淨等地，諸修行者能生慧，更何況正之義。

དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། མོས་པར་བྱ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་དགོས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རེ་ཞིག་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།

如是修習之果，即謂明了正智故，是爲正果。世尊於《月燈三昧經》中廣說：“汝應了知、應有喜心。若人如理多伺察，彼所起的分別心，使得如是於彼著心。”如是故，爲現證彼真實義，當入修習。於彼，瑜伽行者應心住故，最初唯當修奢摩他。

སེམས་ནི་ཆུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་

མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

心動如水故，若無奢摩他體，則無安住之體。若無等心，不能如實了知真義。世尊云： 由心已平等住，乃能如實了知正見。

ཞི་གནས་དེ་ནི་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ལ་

སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཤིན་ཏུ་

མྱུར་དུ་འགྲུབ་བོ།།དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་

ལ་སོགས་པ་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།

彼奢摩他，若不著利等諸欲，善住尸羅，能忍眾苦，勤發精進，則能迅速成就。是故《解深密經》等中云：施等爲後後因。

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་གནས་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་

སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་།

སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡང་བྱས་ནས།

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་

ལུས་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་སྟན་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ།

སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ།

如是，住於淨戒等奢摩他資糧，於如意淨地，向諸佛菩薩頂禮，歸命懺悔，福德隨喜等。生起大悲心故，成爲拔濟世間一切有情之意，直身端住於坐墊上，以跏趺而坐，入三摩地。

དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་མཐའ་

དག་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སེམས་གཞག་པར་བྱའོ།།

於彼，暫時觀察攝一切所緣之法，且將心安住於彼法。

དངོས་པོ་འདུས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་དང་།གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
ལས་དང་པོ་བའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་འདུས་པ་དེ་ལ་ནི་
དམིགས་པའི་རིགས་སོ།།གང་གི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱས་པར་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

一切法分色及無色二種相。初學者爲滅除散亂過失，暫應以有爲法爲所緣。若能攝其作意，爾時以蘊、處、界等諸多內容皆可做所緣。

འདི་སྐད་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཀའ་སྩལ་
ཏོ།།

如《解深密經》等云：“瑜伽師緣十八空等眾多差別所緣。”

དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དང་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་བར་མ་དང་།
རྒྱས་པ་དག་གིས་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་ཏོ།།

如是故，世尊於阿毗達磨等中，爲利樂一切有情故，色及無色等分別作了繁簡略等說。

དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པར་བསྡུས་
པའི་སྒོ་ནས་བགྲང་ངོ་།།དེ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཡང་
དང་ཡང་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

爲捨棄對法的增益及誹謗，蘊、界等收攝而計數。收攝一切法，分別伺察，復次心住於彼上。

གང་གི་ཚེ་བར་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་
དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་རྣམ་པར་གཡེང་
བ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་མྱུར་དུ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཕྱི་ཕྱིར་གཞུག་པར་བྱའོ།།

མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་འདིར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ།

爾時，若心生貪等而意識散亂時，當知心散意亂，觀修不淨等。是故，止息心散意亂，復速收心而入。觀修不淨等次第，在此恐繁且止。

གང་གི་ཚེ་ལ་མི་དགའ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟ་བས་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་
ཞིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་པར་ལྟ་བས་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱའོ།།

彼心不能生起意樂時，觀三摩地功德故，心修意樂，見意散爲過失，即能止息非意樂。

ཇི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ།དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་
བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས་པའམ།མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དམ་དུ་བཟུང་ངོ་།།

若由昏沉及睡眠所覆，所緣不明，心已沉沒，爾時，當修光明想，或想極可欣事及佛功德等，沉沒除已，堅持所緣。

ཇི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་དེ་སྔོན་དགོད་པ་དང་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲན་ཞིང་བར་བར་དུ་སེམས་རྒོད་པར་མཐོང་བ་
དེའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྒོད་པ་ཞི་བར་
བྱའོ།།དེ་ནས་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་འབད་པར་
བྱའོ།།

若憶念先前之喜笑等事，見心掉舉時，應當思惟無常等諸可厭事，由此息滅掉舉心。復次，於所緣中，當勵力使心無功用。

གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇུག་ཅིང་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་

འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་གློད་དེ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའོ།།གལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ལ་རྩོལ་

བ་བྱས་ན་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ།།

離昏沉及掉舉二者，以平等而住，見心逐漸自生時，應無功用而平等住。若爲住平等而起功用，即是散亂過失。

གང་གི་ཚེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་བར་དུ་སེམས་

འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་

སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།།

若於所緣境不起任何功用，乃至如欲心任運轉，爾時，當知是奢摩他圓滿。奢摩他之自性，即專心一境故，此即是一切奢摩他之總相。其所緣無定。

ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ།

བཀའ་སྩལ་པ།   དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་གོ།།   རྒྱུན་དུ་འཇོག་གོ།།གླན་ཏེ་འཇོག་གོ།

ཉེ་བར་འཇོག་གོ།།འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་དོ།། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ།། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ།།

མཉམ་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ཚིག་དགུ་སྨོས་སོ།།

此奢摩他之道，世尊於《般若波羅蜜多經》等中告云：“於彼住心，續住、安住、近住、調伏，寂靜，最極寂靜，專注一境，平等住等九種行相。”

དེ་ལ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འདོགས་པའོ།།རྒྱུན་དུ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའོ།།གླན་ཏེ་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་ནས་

དེ་སྤོང་བའོ།།ཉེ་བར་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་ཕྱི་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ་དམིགས་པ་

དེ་ཉིད་ལ་འཇོག་པའོ།།

住是心繫於所緣。續住是心常住於所緣上，安住是當知散亂而彼捨棄。近住是捨棄散亂而精進於心住所緣。

འདུལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ།།ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་མི་དགའ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ།།རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ལངས་པ་རྣམས་སེལ་བའོ།།རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཇུག་པར་འབད་པར་བྱེད་པའོ།།མཉམ་པར་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཉམ་པར་འཛིན་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཚིག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་། སློན་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ།།

調伏是生起喜悅。寂靜是當知散亂過失而止息不樂。最極寂靜是斷除一切昏沉睡眠等。專注一境是不起一切動念而精進。平等住是心住平等而修平等捨，即心持平等捨。彼等名言之義由聖慈氏及以前的阿闍黎等已言。

མདོར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་།རྒོད་པ་དང་། མི་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒོམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ།།

總之，一切三摩地的過失有六種: 即懈怠、所緣忘失、昏沉、掉舉、無功用、功用。此六種過失有八種斷行對治，八種斷行即是信、願、勤、輕安、正念、正知、思、捨。

དེ་ལ་གོང་མ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མངོན་

པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དད་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེའོ།།

དེ་ནས་འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ།།དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་

རུང་བ་ཉིད་བྱེད་དོ།།དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པས་ལེ་ལོ་ལྡོག་སྟེ།

དེ་བས་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལེ་ལོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་མོ།།

信等前四法對治懈怠，如是信解三摩地諸功德。以此信解，諸瑜伽師，於彼生願望，生願望，生願望而發精進，以精進之力能使身心勇悍，後得輕安故，能對治懈怠。是故，爲捨棄懈怠應觀修信等。

དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོའོ།།ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ།

དེས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་དུས་ན་

མི་རྩོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ།དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྒོམ་མོ།།བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་སྟེ།གང་གི་ཚེ་

སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ།དེའི་གཉེན་པོར་དེའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་མོ།།

正念對治所緣忘失。正知即對治昏沉及掉舉，因爲正知能觀見昏沉及掉舉故。未止息昏沉及掉舉時，無功用即是過失，爲其對治當修正思。若昏沉及掉舉已止息，心住正智時，功用即是過失，彼時，其對治當修捨。

སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཁུགས་པ་ཡིན་ཏེ།དེས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་

སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།དེ་ལྟ་བས་ན་མདོ་སྡེ་ལས་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་

ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

若具備八斷行，即能入三摩地，也能修幻術等諸功德。如是故，經中云：“當修具足八斷行之神足。”

སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཕྱི་ཕྱིར་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་དང་།　　གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།

རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཐོབ་བོ།།

彼心集於一境，能復次任運，得所緣等殊勝功德故，即能証得禪定，能入無色平等，得解脫法門等名。

འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་།

དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་

པོའི་སྦྱོར་བའི་སེམས་སོ།།གང་གི་ཚེ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་།

སྡིག་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་།

བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

如是，爾時具足平等捨之受，具分別心及伺察力時，無所不容(能)，此即是初靜慮之加行心。爾時已離欲樂及一切惡法，而具足分別心、觀察力、喜、樂等時，即是初靜慮。

བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ཉིད་ལས་རྟོག་པ་ཙམ་མེད་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།

གང་གི་ཚེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སའི་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་

དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་། ནང་ཡོངས་སུ་དང་བདག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

除彼初禪定外，無任何分別心，即是殊勝禪定。爾時，離一切分別及伺察，離初禪定之愛欲等，已具足喜樂、舒快、正信及清淨等，即是第二靜慮。

གང་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སའི་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ་བདེ་བ་དང་།

བཏང་སྙོམས་དང་། དྲན་པ་དང་།

ཤེས་བཞིན་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ།

離第二禪之欲，具足喜樂、平等捨、正念、正知等時，即是第三靜慮。

གང་གི་ཚེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སའི་སྲིད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཞིང་།བཏང་སྙོམས་དང་། དྲན་པ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཞེས་བྱའོ།།

爾時離第三禪之欲，具足非苦非樂、等捨、正念等，即是第四靜慮。

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།
ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
སྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

如是，住無色平等。具足解脫、殊勝之處等，以諸所緣及行相等分別行之。

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་
བར་མི་འགྱུར་རོ།།

如是於所緣境，心堅固已，以慧善觀察。如是，生智慧光明故，乃能永除愚痴種子。若非如此猶如諸外道，唯依三摩地，則不能斷滅煩惱。

མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི།
།དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཁྲུག་སྟེ།
།ལྷག་སྤྱོད་འདི་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

如經云：“雖修世三昧，而不離我想，其過還復起，猶如優垤迦。”

དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ།
སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ།

།དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ།

།སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བཟླས་ནས་སུ། །སྣང་བ་མེད་ལས་བཟླ་བར་བྱ།

།སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་།

།ཞི་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས།

།ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པ། །སྣང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར།

《楞伽經》中略言觀修智慧之次第："安住於唯心，不分別外境。住真如所緣，超過於心量。若超過心量，亦超於無相。以住無相者，彼見於大乘。行寂無功用，淨修諸大願。及我最勝智。無相故見已。"

དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་གཟུགས་ཅན་གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ་ཅི་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནམ་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

此意如是，瑜伽師最初伺察色等一切外境，彼等是心識？ 或另有他法? 然而，彼心識亦是如此，如夢幻分位所見而不實。

དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཤིག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་དེ་དག་མི་མཐོང་ངོ་། །དེས་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་འདི་སྙམ་དུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

若心識之外的外境，被分爲極微，極微也被分成諸分位而伺察，瑜伽師不見彼等。彼等不見故，應視一切法爲唯識，無有外境義。

འདི་ལྟར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ།

།ཞེས་དེ་སྐད་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།

如是，“安住於唯心，不分別外境”之說，意即應斷除於色法之分別心。

དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཆོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཤིག་པར་བྱ་སྟེ།

彼等所緣之相，若如理伺察，則無所緣。是故，破了一切色法，亦破無色之法。

དེ་ལ་སེམས་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པར་མི་རུང་སྟེ། འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལས་དབེན་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ།།འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།།

於彼，彼唯心若無所取，亦無能取，能取觀待所取而生故。是故，如理伺察心中無有所取能取，唯有無二真實，即無二之相。謂“住真如所緣，超過於心量”，是指超越能執相，即當住於無現無二智。

དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་ལ་བཟླས་ནས་གཉིས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བརྫུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དེ་ཡང་གུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་ལ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོར་བར་བྱ་སྟེ།གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།

如是言：“超過唯識，超過二無智”，是指一切法非生於自他故，能取所取皆非實有。彼等若伺察，彼一切非實有，於無二智中應捨離一切執著。彼無二智亦唯住於無有智。

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་ལ་གནས་པས་ཡང་

དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

如是，了知一切法無有自性而住。住於彼故，即入最殊勝正智故，已入無分別三摩地。

དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གི་ཚེ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་

དེའི་ཚེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་ངོ་།། དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

如是，瑜伽師安住於無二智無有智中時，亦安住於見道故，已見大乘法。彼見妙真實義，即是大乘見。

དེ་ཁོ་ན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ།།དེ་སྐད་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།

དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

見彼妙真實，即是以慧眼觀察一切法，了悟正智光明，則無任何所見。如諸經所云：“云何見勝義諦？即是一切法無所見。”

འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།མི་མཐོང་བ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་གྱི་མིག་བཙུམས་པ་དང་།

དམུས་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

在此，彼等無真實可見故，言無見。彼非言瞑目及生盲人等，因不具因緣或不作意而不見。

དེ་བས་ན་དངོས་པོར་མངོན་པར་།ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་མ་སྤྱངས་པས་འདུ་

ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལངས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

是故，若未捨棄貪著有爲法等顛倒之種子故，猶如從無想平等中復起，生起貪著有爲法等根本貪欲等諸煩惱故，瑜伽師仍未得解脫。貪欲等的根本，即是貪著有爲法。於《聖二諦經》中云之。

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྤོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱིས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

《佛說入無分別總持法門經》云：“心無作意故，離色等相。”以智慧觀察，則無任何所緣，彼即心無作意，而非言心無所思。非如入無想平等，唯斷無始以來貪於色等而心中作意等。

ཐེ་ཚོམ་མ་སྤངས་པར་ནི་སྔོན་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་ནུས་ཏེ། མེ་མ་སྤངས་པར་ཚ་བ་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་ལག་པས་དབྱུང་ཞིང་བསལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

若無斷除疑惑種子，則不能完全斷除貪著於所緣之色法等而作意之相。譬如若未滅火則不能滅其熱量。如是色等諸虛妄分別，不像刺等以手拔出，不能將其從心斷除，而須斷除疑惑種子。

ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་བྱུང་སྟེ།ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བཏགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔར་དམིགས་པ་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་གི །གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།།

唯由瑜伽師生起三摩地之光明，以慧眼伺察，色等先前所緣，彼等無所緣故，能斷除疑惑種子，如同視繩子爲蛇。另無餘者能斷除之疑惑種子。

དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་མ་བྱུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མ་བལྟས་ན་མུན་ཁུང་ན་འདུག་པའི་མི་ལྟར་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ༑།དེ་མ་ལོག་ན་མིག་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་སྟེ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཟློག་སོ།།

彼離疑惑種子故，能斷除色等心中作意之相。另無餘者。若非如此，若無出現三摩地之光。亦無以慧眼觀之，則如住於黑洞之人，對家中實有之瓶起疑惑，瑜伽師也於色等起疑惑而不能斷除疑惑。若彼未退轉，則如翳障眼未醫治，於色等不實，生貪著煩惱，也無法消除。

དེ་ལྟ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལག་གིས་སེམས་གཟུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཟུག་རྡུ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྩ་བ་ནས་བྱུང་བའི་ཤིང་དགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་མེད་པས་ན་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

如是故，以三摩地之分支，將心安住於所緣，以極細智慧之劍，將色等顛倒別之種子的苦惱從心中應被斷除。如是作，猶如除根之木不再重生，斷除其根本故，

顛倒之分別心也不再生。

དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།དེ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒོམ་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

如是故，爲斷滅諸障故，當趣入奢摩他與毗缽舍那雙運之道，世尊云：“彼二者，即正智無分別之因故。”如云：“住戒能得定，得定能修慧，由慧得淨智，智淨戒圓滿。”

འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྣང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དང་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི།སྣང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

如是，以奢摩他將心住於所緣中。爾時，以慧觀察，則生慧光明。如光明驅除黑暗，智滅諸障。彼二者，如同目與光，爲生正智光明，互相和睦而住，非如黑暗與光明相違而住。

ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞེ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤེས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

當知三摩地非冥暗之性。云何？即住心一境之相。若平等而修，則能如實了知，如是告云故，彼能隨順正慧，而非與正慧相違。

དེ་ལྟ་བས་ན་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་དམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར། ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །

如是故，以平等住慧伺察，彼無所緣之一切法，即是殊勝無所緣。諸瑜伽師於奢摩他中所得之相，自然成就。彼之彼岸，無所觀故。若得寂靜，有無等一切分別相之戲論已息滅。

འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་བཀག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ་། །

如是，瑜伽師以慧觀察時，法之自性無任何所緣，爾時，於彼法不生分別心，法無分別心也不可生。若見到諸法，則已滅故，即能生法無有分別心。

གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟགས་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཅི་ཞིག་བཀག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ཡིན་ཏེ།

爾時，瑜伽師以慧眼伺察，於三時中悉無所緣法，彼時彼已斷滅故，生起法無有分別心。如是，彼時其餘分別心亦不可生。有及無二分別心，攝受一切分別心故，

若無能攝，亦無所攝故。彼即是無分別心的最勝瑜伽。

དེ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་པས།ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་

དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ངོ་།།འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་

འགགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྟ་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།

彼瑜伽師，已斷滅一切分別心故，也已斷滅所有煩惱障及智障。如是，謂煩惱障，即於無生無滅之法，生起有爲等顛倒分別心根本種子。此說世尊於「聖二諦」等中云之。

རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་འདིས་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དངོས་

པོ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་སྤོང་སྟེ།

དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤོང་ངོ་།།

串習此瑜伽，即能斷除一切分別心故，亦能斷除有爲等顛倒無明自性即煩惱障之根本。如是故，斷除根本故，能斷除煩惱障的根本。

ཇི་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ།

འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར།

ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན།   འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ།

དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་།   མ་བྱུང་བ་དང་།

དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ།

《聖二諦經》中云：“妙吉祥！何能調伏諸煩惱？何能了知諸煩惱？妙吉祥言：‘勝義諦中極無生無起，無性之一切法，於世俗中不實顛倒已。’”

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལས་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དང་།རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།།

ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།།

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ།།བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་

དེ་ལས་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་ངོ་།། །ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།།

彼不正之顛倒心中，生起思惟，分別心等。彼思惟、分別心中，作不如理思惟。彼不如理思惟中，增益我執。彼增益我執中，生起諸見。彼生起之諸見中，生起諸煩惱。

ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་།མ་བྱུང་བ་དང་།དངོས་པོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།།གང་དོན་དམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་

དེ་མི་རྟོག་།རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། གང་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའོ།།

གང་ཚུལ་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་དེ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།།གང་བདག་ཏུ་དོན་དམ་པར་

མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟ་བའི་བར་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།དེ་ལྟར་

སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐུལ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།་དེ་ནི་

ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

天子！若能了知勝義諦中一切法無生、無起及無性，彼即是勝義諦無顛倒。彼勝義諦非顛倒法不起思惟，亦不起分別心。彼無分別心，即入如理之道。彼入如理之道者，不增益我執。彼不增益我執者，不起諸見，乃至勝義涅槃之見亦復不起。如是，彼無生而住，即能調伏一切煩惱。此名爲調伏煩惱。

ལྷའི་བུ་གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།

ཤིན་ཏུ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷའི་བུ་ཉོན་མོངས་པ་

རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་នོ།།ལྷའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གང་སྦྲུལ་གདུག་པའི་རིགས་རབ་ཏུ་

ཤེས་པ་དེས་སྦྲུལ་གདུག་པ་དེའི་དུག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ལྷའི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་

ཤེས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

天子！以無礙智，了知諸煩惱於勝義中極空、極無相、極無性。爾時，天子！已了知諸煩惱。天子！譬如明知毒蛇者，能解開毒蛇之毒害。天子！如是，明知煩惱者，也能斷滅諸煩惱。

ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་།

འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་།

དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་

ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །

天子云："妙吉祥！云何爲煩惱種？"妙吉祥言："天子！於勝義諦中無生、無現、無性之一切法起分別心，彼即是爲諸煩惱種。"

དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྤངས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་འདིས་ཡང་དག་

པར་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

由於顛倒諸法等，攝遍一切顛倒故，若能捨棄彼，即能捨棄一切顛倒。是故，彼也能正確除遣智障，因爲障礙即是顛倒之相。

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ན་གགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་འོད་སྤྲིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐམས་

ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །

若斷除智障，則無障礙故，譬如無雲空中，日光照明一切處，能生起清淨智光。

འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཉེ་བར་གནས་

སྲུ་ཟྲིན་ཀྱང་གགས་ཡོད་པས་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གགས་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་མཐུའི་ཁྱད་པར་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་པས་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་
མི་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

若如是識明者，即是了知法性。彼雖已靠近法性，但仍存障礙故，其不明。若無障礙，即得不可思議的法力故，豈不明了一切法性！如是故，以勝義及世俗諦，了知一切法性，即得一切智。是故，此即是斷障及獲證一切智的殊勝之道。

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལེགས་པར་མ་སྤོངས་སོ། །

彼聲聞等道，不能盡除一切顛倒故，亦不能正斷二障。

དེ་སྐད་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བློར་འགྱུར་
ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ལམ་གཞན་གྱིས་ཐར་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ནའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

《楞伽經》云：“餘者，見一切法由於因緣而起，謂即得涅槃智慧。無見法無我故，大慧！彼等無得解脫。大慧！證得聲聞乘之種姓，本無出離心而生出離心。大慧！爲遠離顛倒邪見，應當精進！”是故，世尊告之，其餘道非能得解脫故，唯有一乘之法。

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་ནི་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་ནས་ཁྲིའུས་ཁྲིའུ་དབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བདག་མེད་པར་བསྒོམས་ནས་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་བསྒོམས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། ཚུལ་འདིས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པས་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

開示聲聞等道，爲入（大乘）密意，猶如以小彎刀拔出小彎刀。如是，彼等唯有蘊等法，觀修無我，即入聲聞之人無我。觀三界唯識故，即入外境之義無我。以此理使彼無二智入無我故，即入最上無我。僅入唯識者，非入真實義也。如前所說。

འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དབུས་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

《聖出世品經》中又云："佛子!當知三界唯心，彼心亦無中邊可得。" 生滅之相，即是二邊，所住之相，即是無中故，心無中邊可得。如是故，入無二智，即是入真實義。

རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཅིས་རྣམ་པར་དག་ཅེ་ན། སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པའི་སྨོན་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ལ་

གོམས་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ལྟ་བར་གོ་བཟློག་ཅིང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གོས་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

彼瑜伽類者之分位，以何清淨？答云：由諸願心清淨。以大悲心，觀待一切有情之事，由菩薩彼願心之力，使其串習於布施等善業故，彼分位得清淨。彼雖已了知一切法無自性，然仍觀待一切有情（顛倒），乃至隨入輪迴，亦非輪迴過失所染。

དེ་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཞི་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པར།། སྣང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར།། ཞེས་འདིར་རྒྱ་བཀའ་སྩལ་ཏོ།། འདི་ལྟར་ནང་གི་ཤེས་བྱ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དམ་པ་མཆོག་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་དོ།། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་བས་གཉིས་མེད་པར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་།། དེ་ཕན་ཆད་བལྟ་བར་བྱ་བ་མེད་པས་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ།། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའོ།།

云何自然成就而寂靜？如云：“妙智慧無我，無有故能見。”如是，諸唯識論者，認爲無二相之之慧爲最勝慧，彼亦是無我。瑜伽行者以無二無顯現之慧見無自性。除此之外，別無所見故，謂自然成就。離一切分別心故，即入寂靜。

གལ་ཏེ་ཇི་སྐེ་དེའི་ཚེ་གང་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སུ་ཡོད་ཅེ་ན།   བདེན་ཏེ།དོན་དམ་པར་ན་བདག་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།། མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་།ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་སྦྱིན་ནམ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ།།

若如是，如是見者，有何瑜伽行者？是也，勝義諦中無一瑜伽行者能見我等自在，

亦無所見。雖已如此，然世俗諦中，於色等外境，生起心識。如是，隨順世間，以供神及祭祀智見已，如是名言安立。實則我等一切皆無。

དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཉིས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁོན་འབྱུང་བ་ནས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མིང་འདོགས་སོ།།ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི།ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའམ།སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

如是，在此生起無二無對礙智，乃至以無現慧見性已，如此名言安立。勝義中一切法本無自性，然於世俗中，瑜伽行者之識或凡夫之識等，非可不許。

དེ་སྐད་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།དེ་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ལམ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་།།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཅིས་དབྱེ། འདི་ལྟར་གང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

《聖二諦經》中云：“彼勝義諦中畢竟無性，然於世俗諦中隨應修習。”若非如此，爲何安立彼聲聞、緣覺、菩薩、佛及凡夫等諸分位？ 如是，謂世俗中無因者，於世俗中亦無生，如兔角等。

གང་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བརྫུན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སྒྱུ་མ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བརྟག་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

彼有因者，勝義中雖假，然唯有生。譬如幻術、影子、回聲等。幻術等於世俗中

雖緣起有，然彼等經不起伺察故，勝義諦中不能轉爲實有，如是故，云：一切眾生唯如幻術。

དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་སྒྱུ་མའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྒྱུ་མ་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྱུ་མའི་དབང་གིས་

རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ།།དེ་སྐད་དུ།འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།   རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ།

ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའོ།།   ལ་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའོ།།

ལ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པའོ།།   ལ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པའོ།།

ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུལ་པའོ།།   ལ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའོ།།

རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

於彼，如是煩惱及業即是幻因故，有情之生亦如幻生。如是，瑜伽行者之福德及智慧資糧如幻故，瑜伽行者之慧亦如幻生。如《般若波羅蜜多經》云："須菩提！如是一切法即是幻化，有的爲聲聞之化身，有的爲緣覺之化身，有的爲菩薩之化身，有的爲如來之化身，有的爲煩惱之化身，有的爲業的化身。須菩提！如是故，一切法皆如化。"

རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

དེ་དག་ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདེན་པ་ཉིད་མངོན་པར་

ཞེན་པ་མེད་དོ།།   དེ་བས་ན་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ།།

此即是諸瑜伽行者與凡夫之差別，彼等如魔幻師，明知幻術故，亦不貪著爲實。如是故，名即瑜伽行者。

གང་དག་བྱིས་པ་ལྟད་མོ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།   དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་དོ།།

彼等如同愚夫觀看者，於彼執著爲實者，彼等執著於顛倒故，名即是愚夫。彼等一切實不相違。

དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།

དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཞིག། སྒྱུལ་པ་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན། །དེས་ནི་སྔ་ནས་དེ་ཤེས་པས།

།སྒྱུལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད།

།སྲིད་གསུམ་སྒྱུལ་པ་འདྲ་བར་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཤེས།

།འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྔ་ནས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

《佛說法集經》云：“如世間幻師，發心度幻人，彼幻不著幻，以未曾有故，知三界如幻，發大菩提心，爲度諸眾生，實知彼眾生，自身如虛空，眾生自性空。”

དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་བྱའོ།།གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།།དེའི་ཚེ་ཇི་སྲིད་དུ་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

如是，以此修習次第實修彼真實。於彼，若出現昏沉掉舉等，應如前所說，使之止息。見所緣一切法皆無自性時，離昏沉及掉舉等，趣入無行想之識時，已圓滿奢摩他毗缽舍那雙運之道。彼時，乃至能起信解力，住信解行地，如是觀修。

དེ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་མ་བཤིག་པར་ལངས་ལ་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་ནི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསམ་མོ།།

復次，如所隨欲，未起跏趺坐，如是思惟，此等一切法，勝義中本無自性，世俗中卻假有。

དེ་སྐད་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མེད་པ་ལ་

མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། དེ་གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས།

ཀུན་འབྱུང་བ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་།

འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་སོ།།

དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་གྱི།

ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ།།

《寶雲經》云：“云何菩薩善解無我真理？善男子！菩薩摩訶薩以善正慧觀察色蘊，乃至受想行識皆善觀察。如是觀察不見色生不見色集不見色滅，乃至受想行識亦不見生亦不見集亦不見滅。何以故？ 以真實故，不以假名世俗性故。”

བྱིས་པའི་བློ་ཅན་འདི་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་

བ་ན་ཀུན་ཏུ་འཁྱམ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་སྙམ་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་

བྱས་ལ་འདི་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་

འདི་དག་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ།།

彼等愚夫意者，顛倒取著於無自性諸法故，生死循環無盡，遭受種種苦難而住。於此，發大悲心，如是思惟，我將證得一切智，亦將使彼等如實覺悟法性。

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་གསོལ་ཏེ།

འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་གདབ་པོ།།དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་

སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

復次，供養稱讚一切佛及菩薩，發普賢行願等大願。復次，勤修攝空性及悲心之布施等，積累一切福德及智慧資糧。

དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ།

དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ།དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་བསྐུལ་བས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

《佛說法集經》又云：“以如實知故，菩薩於一切眾生生大慈悲。菩薩作是思惟，我今以此如實三昧法門如實知，爲令一切眾生成就，是菩薩以大慈悲心熏修。依彼大慈悲心，修持增上戒增上三昧增上慧滿足，得阿耨多羅三藐三菩提。”

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་མཐོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མི་གཅོད་ལ།ཀུན་རྫོབ་མ་བཅད་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་གོ།

慧及方便雙運，即是諸菩薩所行道。如是，雖見勝義，然不斷世俗。未斷世俗故，大悲先行，行持非顛倒之眾生事。

དེ་སྐད་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

སློབ་ཀྱང་བསླབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས། བསླབ་པའི་ལམ་ལ་ཡང་མི་དམིགས།གང་སློབ་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན་དེ་དང་གཞི་དེས་ཆད་པར་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

《寶雲經》中云：“云何菩薩善知大乘？菩薩乃學一切諸佛所制戒律種種經法，究竟無餘，不得學者不得學道，不得所學一切種法，不以如是之因緣故而墮斷見。”

འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་། ངག་གི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དང་།ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས་འཇུག་པ་ལགས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལགས་སོ།།སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་སོ།།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྨན་པ་དང་བདེ་བར་བགྱི་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ།།དེ་ལྟར་སྨན་པར་བགྱི་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་བགྱིད་དེ།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལགས་སོ།།དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་ཡང་མི་འཚལ།ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ་ཁམས་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་ཡང་མི་འཚལ།སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྟོང་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡང་མི་འཚལ།གཟུགས་ལ་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འདོར། ཚོར་བ་ལ་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་མི་རྩོམ་པ་ཡང་མ་ལགས།འདུ་ཤེས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་

ལགས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ཤིང་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་།།

《佛說法集經》又云：“何者是菩薩攝受修行？世尊！諸菩薩等所有身業口業意業，皆爲利益一切衆生。大悲爲首大慈增生。加護衆生得安隱樂。護法菩薩。如是深心作是思惟，隨以何行能與衆生得安穩樂。護法菩薩。如是深心作是思惟，隨以何行能與衆生安穩樂事，我應修行如是等行，是故則成五蘊中觀。雖作此觀而能不求捨離五蘊觀界如毒蛇以修於行，而心不求捨十八界。觀入如聚落以修於行，而心不求捨十二入。如是觀色如聚沫以修於行，而心不捨成就諸佛如來色身莊嚴。觀受如泡以修於行，而心不捨成就諸佛如來禪定三昧三摩跋提諸佛妙樂。觀想如陽焰以修於行，而心不捨成就諸佛如來智慧修行。觀行如芭蕉以修於行，而心不捨成就諸佛如來妙法修行。觀識如幻以修於行，而心不捨成就智慧爲首身口意業清淨修行。”等云之。

དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཐབས་བརྟེན་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བ་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

如是，彼等佛經中，修慧及方便之道，數數云之，當如通達。於出世間之智慧中，雖不需依仗方便，但依仗方便之時，菩薩如魔幻師，未顛倒故，如修行出世間慧及修行慧後所得真實義，生起智慧，即是方便及智慧雙運之道。

འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་བསམ་གཏན་མི་ཟད་པའི་སྐབས་ནས་ཐབས་དང་

ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པར་འཇུག་པའི་ལམ་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།

《無盡意經》中云：“當知無盡禪定中能生慧及方便雙運之道。”

རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གུས་

པར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བསྒོམས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ།།

如是以次第中，菩薩常精勤觀修慧及方便，即得十二分位。

གནས་སྐབས་དེ་དག་ནི་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གནས་པའི་ཕྱིར་སར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་

བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ།

བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་ཕྱེད་ལ་གང་གི་ཚེ་མོས་པའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་མོས་པ་

བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

彼等分位，住上上功德故，從勝解信地至佛地，安立分位。於彼，雖不能證得人無我及法無我之真實法性，然信解極爲堅固，魔鬼等皆不能分散其信解。唯以信解之力觀修之時，信解堅固故，名爲勝解信地 (喜行地)。

ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི།བྱིས་པའི་ཡོངས་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།

མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དག་དང་ལྡན་པ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་

སྤྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

住於此地之菩薩，雖也是凡夫俗子，但與一切愚夫貧者優勝，隨應各具三摩地、陀羅尼、解脫，神通等無數功德，《寶雲經》中云之。

འདི་ཉིད་ཐམ་དང་།འབྲིང་དང་། རབ་དང་། རབ་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་བཞིས་ངེས་པར་

འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་

འཇིག་པ་ན་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་

དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིར་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ།།

此地中安立下、中、上、上上等四種抉擇之分。如是，若斷滅外境之義，能生微明智光之時，即爲煖位。大乘法中，謂彼明得三摩地。

གང་གི་ཚེ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་འབྲིང་ཙམ་དུ་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་

མཐུན་པ་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།གང་གི་ཚེ་དེ་ཉིད་

ཆེས་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཙམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།ཕྱོགས་གཅིག་

ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

彼識光變爲中明之時，即至彼四位中的頂位，亦名謂明增三摩地。彼成最明之光，生起外境無有識時，唯住於識故，即至彼四位中的忍位，無有所著之所緣故，亦名謂入一方三摩地。

གང་གི་ཚེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་

འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་

སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེའི་བར་དུ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཡིན་ནོ།།

ས་གཞན་དག་ནི་མདོར་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

與能取相無二之識亦已息滅時，即至彼四位中的世間第一法。於剎那間入法性故，亦名謂剎那三摩地。至此爲喜行地。其餘地即可分爲分十一分位而說之。

དེ་ལས་དང་པོར་ནི་ཐོག་མར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་

ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོག་མ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོར་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་འདི་ལ་ཐོག་མར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ།དེས་ན་ས་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ།།ས་དེར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སྤོང་ངོ་།།

彼之初，先以了知人及法無我之實義，安立諸地。如是，唯於世間第一法之末，能得一切法皆性空之智，初次生起極明離世間離一切戲論，彼時，菩薩入正確無誤之道故，生起見道而入第一地。如是故，未曾得到之真實法性，現已通達故，菩薩生大歡喜，是故最初名極喜地。彼地能見性故，斷滅一百一十二種煩惱。

ས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།དེ་དག་ཏུ་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་སྤོང་ངོ་།།ས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་རྟོགས་པས་བདག་གི་དོན་དང་འདྲ་བར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ལྷུང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆ་ཕྲ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དང་པོའོ།།

諸餘地觀修道之實性，觀修彼等故，能斷滅三界一十六種煩惱。彼地，菩薩證得一切法界故，能自利利他平等而行，故說增上施波羅蜜多。彼菩薩雖了知真實法性，乃至不能明知微細毀犯垢染而安住故，即是第一地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ལྷུང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆ་ཕྲ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་དེ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ལྟུང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆ་ཕྲ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཇི་སྐད་ཐོས་པའི་དོན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་གཉིས་པ་པོ་ནའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿故，即作第二地。如是故，遠離一切微細犯戒染垢，故說增上戒波羅蜜多。遠離一切犯戒垢染故，此名即離垢地。明知微細毀犯垢染而住。乃至不能等捨世間一切三摩地，並如是掌握所聞之義之前，即是第二地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་གསུམ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ཐོབ་པས་ས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཚད་མེད་པ་བྱེད་པས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ཐོབ་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་གསུམ་པའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿時，即是第三地者。彼地，菩薩爲受持所聞之義，修行世間一切三摩地故，能忍一切困苦，故說增上忍波羅蜜多。證得彼等三摩地，能發出世間之無量智光，故名即發光地。彼雖得世間一切三摩地，但乃至不能以廣修所得之菩提分法，多遍安住或等捨法及平等心以前，即是第三地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཞི་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བཟློ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་མཐའ་དག་སྲེག་པར་ནུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿具足之時，當作第四地。彼地，菩薩爲無間斷地超越語、意之業故，善修諸菩提分法。故說增上精進波羅蜜多。彼地所得菩提分法，能燒諸煩惱薪如火焰，故名即焰慧地。

དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།ཇི་སྲིད་དུ་བདེན་པ་རྣམས་བསྒོམ་པ་ན་འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལས་སེམས་བཟློག་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བཞི་པའོ།།

彼地，無間斷地修行諸菩提分法而住。乃至不能觀修諸諦時不向生死而從現前涅槃中返心，並方便所攝的菩提分法以前，即是第四地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་ལྔ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བར་དཀའ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ།།ས་དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།དེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།ཇི་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་སྐྱོ་བ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་ལྔ་པའོ།།

彼之一切功德圓滿具足之時，即當作第五地。如是故，彼地圓滿觀修方便所攝之彼菩提分法，即極難得到故，名謂極難勝地。彼地，多修諸諦相，故說增上定波羅蜜多。彼地多修方便所攝的菩提分法。乃至於將流入輪迴時不能以厭離分別心將心續置於無相中以前，即是第五地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དྲུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྒོམ་པས་གནས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ས་དེ་

ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཐོབ་པ་

ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་དུ་སྐབས་མེད་པར་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་

ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དྲུག་པའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿具足之時，即當作第六地。彼地，菩薩觀修緣起，故說增上慧波羅蜜多。如是故，增上慧波羅蜜多故，彼地名爲證得一切佛法的現前地。彼亦獲證無相住。乃至不能於無間無相中平等住以前，即是第六地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བདུན་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ་མཚན་མར་

བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་ས་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་

ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་བས་རིང་དུ་སོང་

བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐབས་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་

པས་འཇུག་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུས་བདུན་པའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿具足之時，即當作第七地。彼地，菩薩了知一切相皆無相，亦不捨棄名言之相。如是故，彼地增上方便波羅蜜多。此地與自然成就道共相鄰接故，因遠行故，即名謂遠行地。彼能安住於無間無相中。乃至不能於自然成就而入之無相中平等而住以前，此地仍是第七地。

གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ས་དེ་ལ་

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་ན་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་

ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་

པར་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་གྲངས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སོགས་

པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུས་

བརྒྱད་པའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿具足之時，即當作第八地。彼地自然成就善行，故說增上願波羅蜜多。彼地勤修於無相，不動搖故，即名謂不動地。彼地能夠在自然成就之無相中安住。乃至不能於一切時中以數量、概念等分別相開示佛法以前，即是第八地。

གང་གི་ཆེ་ནུས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་དགུ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོབ་བ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་བློ་

གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

དང་། འཁོར་དང་། སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དང་།

ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དགུ་པའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿具足之時，即當作第九地。彼地，菩薩得最勝無礙智故，具足慧力，故說增上力波羅蜜多。一切時善說諸法故，證得無罪智慧之力故，即名謂善慧地。彼亦得最勝四無礙智。乃至不能向佛界、隨眾、化身等開示一切法，不能使彼等圓滿受用佛法，不能度化一切眾生故，即是第九地。

གང་གི་ཆེ་ནུས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དང་

ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་

འབེབས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །

彼時，彼之一切功德圓滿具足之時，即當作第十地，彼地，菩薩善作化身等度化一切有情，故說慧波羅蜜多極爲增上。彼於無邊一切世界，以大法云降妙法之雨，

故說此名爲法云地。

གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེས་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་བཅུ་པའོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བསྟན་ཏོ། །

另有以清淨五蘊等，安立諸地分位者，此處恐文繁且止。彼雖已作化身等悉得自在，然不能生起一切時不貪著一切知識之無著智慧故，即是第十地。圓滿具足彼等一切功德時，即當作佛地。此等諸地分位於《解深密經》中云之。

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་དག་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལས་གོང་ན་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །

此佛地，因具足一切勝相，圓滿一切功德，已達邊際故，除此地外，別無勝上分位。

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ན་བདག་འདྲ་བས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

彼佛地之功德無量無邊故，諸佛亦不能行其所有功德，我等豈能行矣！

ཇི་སྐད་དུ།　　འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ཀྱང་རང་བྱུང་གི།
།ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ།　　།མི་རྟོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ནི།
།ཆོས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ།　　།ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །

《華嚴經》中又云：“佛世尊自然智觀自證知故，亦即一分未能窮盡故，佛及佛

法不可思議。”

མདོར་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་ནུས་ཏེ།བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་བརྙེས་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛད་ཅིང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་སོ།།

我今敢以讚說此略論，廣行自利他利二事，普盡一切邊際，除淨一切罪過，得此究竟果位，諸佛世尊住於法身，以報身化身廣行一切眾生之事，乃至住於輪迴。

དེ་ལྟ་བས་ན་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ།།སྐུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ།།

如是故，諸具妄想者，生信一切功德之源諸世尊。為修行彼等之一切功德，一切時精進於此。三身之分類等義，此處恐文繁且止。

མདོ་སྡེ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་མཐུན་པ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལེགས་བཤད་པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་མི་ཆུང་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་བ་ཤེས་ཞན་བློ་མཆོག་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །སའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་བགྱིས་སོ། །བསྒོམ་རིམ་དང་པོ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པྲཛྙཱ་ཝརྨ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། །།

如契一切佛經之義，善說此佛子之道故，願以我之所得福德，使愚昧眾生得智慧！奉一國之主吉祥天贊普之命，由蓮花戒撰此簡略修習次第，《修習次第初篇》業已圓滿。天竺堪布橋迦瑪及大譯師僧智軍，梵譯藏且抉擇。